

једнакости, и правног стандарда, као некаквог спољашњег узора за нове демократије који треба копирати и који је безуслован, о коме се не расправља;

– питање односа између појмова општеевропских стандарда у области људских права и одговарајућих стандарда Савета Европе;

– питање путева учвршћења принципа супсидијарности у раду Европског суда за људска права, и граница функције нормоконтроле коју он врши, итд;

– питање путева разрешавања супротности између одлука Европског суда за људска права и одредаба националних устава.

4. Однос националног и наднационалног правосуђа у контексту уставног идентитета.

Један од главних изазова савременог уставног судства је нужност истовременог решавања двају задатака које је понекад тешко комбиновати: хармонизације сопствене праксе са приступима који се изграђују у наднационалној сфери, с једне стране, и заштите властитог уставног идентитета – с друге. Проблем методологије међусобних односа националних и наднационалних норми се данас поставља пред све европске правне системе. За низ европских земаља, које спадају у нове демократије, овај проблем се интензивира услед околности да оне припадају истовремено двома наднационалним формацијама – Савету Европе и Европској унији. Међутим, и за земље које нису чланице Европске уније, овај проблем је изузетно заоштрен. Ситуација се компликује тиме да питања односа националног и наднационалног елемента у савременој теорији права, како уставног, тако и међународног – нису решена до краја.

И, мада су се земље нове демократије у почетку придржавале и настављају да се држе проевропске оријентације у одређивању места и улоге међународних норми у националним правним порецима, ипак, оне се сучељавају са читавим низом тешкоћа, везаних за тражење приступа разграничењу компетенције националних и наднационалних органа правосуђа и, адекватно томе – дефинисању односа националног и наднационалног правног поретка. Разилажења међу националним и наднационалним нормама могу попримати разне форме, поред осталог – разилажења између норми међународног уговора и националног закона, међународног уговора и устава, а такође тумачења норми међународног уговора од стране наднационалног органа и уставних норми од стране уставног суда.

Први проблем изгледа најједноставнији са теоријског гледишта, у сваком случају, у оним системима, где је приоритет међународног уговора у односу на норме националног закона фиксиран у законодавству или га подржава судска пракса. Друга је ствар то што се ту појављују проблеми